Vatsan alueen tietokonetomografia, yleisohje

□ Vatsan TT
□ Ylävatsan TT / □ Alavatsan TT
□ Vartalon TT
□ TT -Urografia (virtsaelinten tutkimus)

Tietokonetomografia (CT, TT) on röntgenkuvausmenetelmä, jossa saadaan röntgensäteitä käyttämällä kehosta leikekuvia pyydetystä tutkimuskohteesta.

Ajanvaraus ____.____.20____, klo ____:____ (= tutkimusaika)

Tutkimuspaikka

Kainuun keskussairaala radiologian osasto **1. kerros**, tutkimushuone 10.
Käynti on pääaulasta kerros alaspäin tai ulkoa S3-ovesta rampin alta. Ilmoittautukaa radiologian osaston omalla ilmoittautumisautomaatilla Kela-kortilla tai muulla virallisella henkilöllisyys-todistuksella. Korut ja arvoesineet pyydämme jättämään kotiin.
Päivystyksenä tulevien potilaiden kiireellisyys saattaa aiheuttaa muutoksia tutkimusaikaan.

Tutkimukseen valmistautuminen

- **Juokaa 1 litra (1000ml) vettä tasaisesti 1 tunnin aikana ennen suunniteltua tutkimusaikaa.** Veden juonti auttaa radiologia kuvien tulkinnassa. Virtsarakon tulee olla täynnä tutkimushetkellä.
- **TT- urografia** tutkimusta varten virtsarakon tulee olla täysi ja riittää, että juotte muutaman lasin vettä ennen suunniteltua tutkimusaikaa.
- Olkaa syömättä vähintään **2 tuntia** ennen tutkimusta.
- Tutkimuksessa voidaan käyttää **jodipitoista varjoainetta** suonensisäisesti. Ilmoittakaa kaikista yliherkkyyksistänne etukäteen lähettävän yksikön hoitohenkilökunnalle.
- Mikäli jodivarjoainetta käytetään ja olette yli 60-vuotias tai jos olette alle 60-vuotias ja teillä on kroonisia sairauksia tai pitkäaikaislääkitys, teistä otetaan kuukauden sisällä ennen tutkimusta **munuaisten toimintaa selvittävä verikoe** (kreatiniini). Jos teillä tällöin **todetaan vähintään keskivaikea munuaisten vajaatoiminta,** lähettävä yksikkö järjestää teille suonensisäisen nesteytyksen osastolle tai poliklinikalle.
- Mikäli jodivarjoainetta käytetään ja teillä on tablettihoitoiseen sokeritautiin **metformiinia** sisältävä lääke, se tauotetaan tutkimuspäivänä, **mikäli munuaistoiminta on heikentynyt**. Taukoa jatketaan 48 h tutkimuksen jälkeen tai kunnes mahdollisesti akuutisti huonontunut munuaistoiminta korjautuu entiselleen. Lähettävä yksikkö huolehtii tarvittaessa P-Krea -kontrollin.
- Jos olette tai epäilette olevanne **raskaana**, ilmoittakaa asiasta lähettävään yksikköön

Tutkimuksen kulku

Kyynärtaipeen laskimoon laitetaan kanyyli, jonka kautta tutkimuksen aikana ruiskutetaan jodivarjoainetta. Se parantaa verisuonten ja eri kudosten näkyvyyttä. Varjoaine aiheuttaa ohimenevän lämmöntunteen ja joskus metallin maun suussa. Makaatte kuvauspöydällä, joka liikkuu tutkimuksen aikana. Kuvauslaite muistuttaa isoa rengasta. Hoitaja poistuu huoneesta tutkimuksen ajaksi viereiseen huoneeseen, josta hänellä on teihin ääni- ja näköyhteys. Tärkeää on pysyä liikkumatta, koska liike aiheuttaa kuviin epätarkkuutta. Tutkimus kestää noin 10 – 30 minuuttia.

Jälkitoimenpiteet

Vointianne seurataan tutkimuksen jälkeen 30 minuuttia radiologian osastolla. Tutkimuspäivänä ja seuraavana päivänä teidän on juotava tavallista runsaammin nestettä (ei alkoholia), jotta varjoaine poistuisi nopeammin elimistöstä.
Tutkimustulokset saatte lähettävästä yksiköstä sovittuna aikana.

Yhteystiedot

Jos varattu aika ei teille sovi, ottakaa yhteys **lähettävään yksikköön** _____
puh. _____.
Perumattomasta ajasta peritään sakkomaksu. Peruminen on tehtävä viimeistään edellisenä päivänä klo 12 mennessä lähettävään yksikköön.

Tutkimukseen liittyvissä asioissa ottakaa yhteyttä radiologian osastolle puh. 08 6156 2271.

Tietokonetomografiatutkimuksen esitietolomake

(Ottakaa täytetty kaavake mukaan tutkimukseen)

Suku- ja etunimet		
Henkilötunnus	**Pituus**	**Paino**

Ennen tutkimusta pyydämme teitä riisumaan **kuvausalueella** olevat metallia sisältävät esineet tai vaatteet (kuten korut, lävistykset, metallinapit ja rintaliivit). Vastatkaa seuraaviin kysymyksiin huolellisesti.

Allergiat/mahdolliset vasta-aiheet:

Onko teille käytetty aiemmin Jodi-varjoainetta? Kyllä ☐ Ei ☐
Jos vastasitte kyllä, tuliko tuolloin mitään allergia-oireita? Kyllä ☐ Ei ☐
Millaisia oireita?
_____

Onko teillä astma? Kyllä ☐ Ei ☐
Onko teillä **lääkeaine**allergioita? Kyllä ☐ Ei ☐
Jos vastasitte kyllä, mitä allergioita?
_____
_____

Onko teillä tablettihoitoinen diabetes? Kyllä ☐ Ei ☐
Jos vastasitte kyllä, muistatteko mikä on lääkkeen nimi?
_____

Nainen: Onko mahdollista, että olette raskaana? Kyllä ☐ Ei ☐

Muut esitiedot:

Onko sinulla sovittuna lääkärille vastaanotto/soittoaika tutkimusvastausten kuulemista varten? Milloin?_____ Kyllä ☐ Ei ☐

Tutkimukseen liittyvissä asioissa ottakaa yhteyttä radiologian osastolle puh 08 6156 2271.

Lomakkeen täyttäjän allekirjoitus ja nimenselvennys	Päiväys